

specielle Møderpligt, saaledes som antydet af den cerede Landsstingsmand, undertiden fuldstændigt afholdte fra at virke i det Råd, de have i Skolen. Dertil kommer et andet Punkt. Der frembyder sig nemlig den Betragtning, at det ikke er godt at have i en offentlig Stilling En, der i sit eget Hus er underkastet en Andens Willie; det er ikke godt som Lærerinde eller i hvilken som helst offentlig Virksomhed at have en Kvinde, der er underkastet en Andens Willie, saaledes som hun bør være det overfor sin Mand og Huusbønde. Nu bør Huusbonden vel ikke misbruge sin Indflydelse over Hustruen til at hindre hende i fuldstændigt at opfylde den Gjerning, hun har paataget sig; men hvem sikrer os dette? Det er ikke godt at have en Kvinde, hvis Mand meget væsentligt kan hindre hende i at udføre sin Gjerning i den bestemte Tid paa Skolen og navnlig kan forstyrre hende i paa nogen Maade i sit Hjem at forberede sig til sin Gjerning. Men tænke vi os Lærerinden gift med en Lærer, saa har jeg allerede antydet, at, naar denne Lærer og hans Hustru ere alene ved en Skole, ligger den Fristelse overordenlig nær at lade Lærevirksomheden falde paa Manden alene og lade Kvinden stjætte Huset og sine Møderpligter. Er der derimod flere Lærere, og Lærerinden er gift med en af de underordnede Lærere, da vil det ikke undre, om der opstaaer Ubegageligheder og Conflicter, naar den ene Lærer ved at være gift med en Lærerinde har større Indtægter end den anden, der ikke er gift med en Lærerinde, eller naar der opstaaer Formodning om, at der bruges Slaansel, at der er concentreret en dobbelt Løn, men ikke udføres det dobbelte Arbejde osv. Den, der skal udføre et offentligt Hverv, skal i det Hele være en selvstændig Person, der fuldstændig kan bære Ansvar for sin Gjerning, idet ingen Anden er berettiget til at hindre ham i at gjøre det. Det er Manden, og det er den ugifte Kvinde, der ikke har en Huusbønde. Og der kommer een Ting til: Det er ikke ønskeligt, at Lærerinden henstilles ved Siden af den ugifte Lærer som et Object, paa hvilket der kan rettes oeconomicke Planer. Jeg tror, at det bør være en sjelden Undtagelse, at gifte Kvinder ere Lærerinder, det

maa væsentligt være ældre, ugifte Piger eller Enker, Kvinder, som have vundet en noget større Livserfaring, som ere vant til tarvelige Raar, der staae selvstændige, som bør være Lærerinder; men er dette rigtigt, troer jeg ogsaa, at det maa føre til, at man i det Hele maa gaae ud paa at stille Lærerindernes Raar derefter. Saaledes som det nu er foreslaaet i § 4, er der, seruden den almindelige Fristelse, der kan være for Communalbestyrelserne til at give Ansættelsen af Lærerinder en stor Udstrækning, ogsaa en anden lille Fristelse — ikke nogen stor —, men som dog maastee paa enkelte Steder under smaa Forhold kan gjøre sig gjældende, nemlig den, der ligger i den Besparelse, der vil være ved at lade Lærerinden oprykke paa ældste Gage. Naar man tænker sig, at der til Oprykkelse concurrerer en Lærerinde og en Lærer, er det dog tænkeligt, at dette Hensyn kunde gjøre Udslaget; thi ved at lade hende rykke op paa den høiere Gage, spares $\frac{1}{3}$ af Lærerenes Lønningsforøgelse; det vil rigtignok sædvanlig ikke blive Mere end høist en 50 Rb., men det er dog altid Noget, og det var ønskeligt, om man kunde fjerne ethvert Hensyn til oeconomicke Fordeel eller Tab for Communen ved Oprykkningen. Men jeg troer overhovedet, at Lærerinderne skulle holdes paa de lavere Pladser, ligesom deres Virksomhed overhovedet bør indskrænkes til, hvad jeg vil kalde den lettere Side af Underviisningen, ikke fordi jeg anseer den for mindre vigtig, men fordi den kræver mindre udstrakte og grundige Kundskaber, med andre Ord: Underviisningen for de mindre Børn. I den Alder, hvor Reflectionen, Lysten til at gjøre sig gjældende og den ungdommelige Raadighed komme stærkere frem, er Lærerinden mindre paa sin Plads. Gaaer man ud fra den Betragtning, at Lærerinden i Reglen skal være ugift, ligger det nær, at der er endeel af de Fordele, som tilflyde de ældste Lærere, der egentlig ikke passe sig for Lærerinder. De ældste Lærere have Bolig for en gift Lærer; Lærerinden maatte som sagt helst være ugift, men, hvis hun er gift, troer jeg dog, man næstenbeels maatte ønske, at hun var gift med en Lærer, hvor der er flere Lærere ved Skolen, skjøndt ogsaa dette har sine Betæneligheder; men, hvor Bolig gives in natura,